

Jaarverslag stichting Socrates 2020.

Stagnatie en dynamiek

Tweeduizendtweintig was een jaar van tegenstrijdigheden. Met het strategisch plan werd weinig voortgang gemaakt en ook de plannen voor de Summerschool konden niet uitgevoerd worden. In het bestuur en het secretariaat vonden verschillende wisselingen plaats. Ook bij de bezetting van de verschillende leerstoelen veranderde nogal wat.

Op financieel gebied maakte het bestuur een belangrijke afspraak met het hoofdbestuur van het HV.

Implementatie strategisch plan 2020 -2025

Onverwacht vertraagde door verschillende factoren het tempo waarmee stichting Socrates een begin kon maken met de implementatie van haar nieuwe strategisch plan. Bij de 3^e strategiebijeenkomst van 04-10-2019 waren specifieke afspraken gemaakt voor een aantal gezamenlijke activiteiten van het HV en de Socrateshoogleraren, namelijk om:

- Ruimte te creëren voor het geluid van nieuwe Nederlanders middels denksessies met experts;
- Middels experimentele praktijken, hoogleraren in contact te brengen met HV-leden;
- Sociale interactie te bevorderen tussen publiek en wetenschappers door ervaringsuitwisselingen (zoals wandelingen en tentoonstellingen) met de bedoeling de interactie met een publiek niet alleen op cognitief rationeel niveau te laten plaatsvinden;
- Het thema angst en machteloosheid verder te agenderen en er een platform voor in te richten;
- Vaker ontmoetingen tussen Socrates hoogleraren en het HV te organiseren;
- De Socrateshoogleraren vaker aan het eigen netwerk van het HV voor te stellen om hen zo zichtbaarder maken. Het HV zou Socrateshoogleraren ook vaker betrekken bij evenementen;
- Op inhoudelijk niveau samen concrete uitwerking te geven aan de overlappende thema's van het HV en de stichting Socrates.

De Socrateshoogleraren zouden daar in samenwerking met de relevante medewerkers van het HV ook in hun jaarplannen ieder jaar concreet vorm aan geven. Ook het HV zou dat doen.

In jaar 1 van de implementatie van dit plan is daar nog weinig van terecht gekomen o.a. door Covid 19, de verminderde inzet van de nieuwe secretaris door overbelasting en ziekte gevolgd door haar vertrek als secretaris in september 2020 en een summiere opvolging daarvan vanaf oktober 2020. Er was ook te weinig tijd en aandacht hiervoor bij de andere medewerkers van het HV, o.a. vanwege de voorbereiding van het lustrum in Covid tijd. Dit heeft stichting Socrates heel 2020 parten gespeeld. Voor zover sprake is geweest van implementatie was dat vooral te danken aan initiatieven van afzonderlijke hoogleraren.

De Summerschool

Gezien het succes van de Summerschool 2019 besloot het bestuur in zijn vergadering van 31 maart 2020 om op 28 en 29 augustus 2020 voor de tweede keer de Socrates Summerschool te organiseren, in samenwerking met de Internationale School Voor Wijsbegeerte (ISVW) in Leusden, het Humanistisch Verbond en de Universiteit voor Humanistiek. Dick Middelhoek werd programmaleider en organisator. Het thema werd Ecohumanisme. Als boek erbij kozen de hoogleraren 'Waar kunnen we landen?' van de Franse filosoof/antropoloog/socioloog Bruno Latour. Er was weer veel belangstelling. Binnen korte tijd waren er zo'n 70 inschrijvingen bij de ISVW. Maar gezien de ernst van de Covid crisis bleek het uiteindelijk niet mogelijk om de Summerschool in 2020 bij het ISVW door te laten gaan. Bij de organisator en de hoogleraren was er weinig bereidheid om over te stappen op een internetversie. Zeer tot zijn spijt heeft het bestuur daarom besloten om de Summerschool te verplaatsen naar januari en er een Winterschool van te maken, in de hoop dat de epidemie dan gezakt zou zijn!

Financiën: naar een tienjarig bestedingsplan

In 2020 vond er een substantiële verandering plaats in de financiering van de Stichting Socrates. Als vervolg op het gesprek met het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond in het najaar 2019 (04-9-2020) stelden de penningmeesters van het Socratesbestuur, de heer Wissenburg, en van het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond, de heer Benders, begin 2020 een concept bestedingsplan voor de periode 2020-2030 voor de Stichting Socrates op.

Uitgangspunten daarvoor waren:

- Handhaving van de jaarlijkse bijdrage voor de komend 10 jaar van het HV aan de exploitatie van stichting Socrates op het niveau van € 25.000 ongeacht het aantal Socrateshoogleraren;
- Bij aanstelling van meer dan 10 Socrateshoogleraren bekostiging daarvan door de stichting uit het eigen vermogen;
- Geleidelijke overname tussen 2020 en 2030 van de continuïteitsgarantie voor de Stichting en haar hoogleraren door het HV.

Parallel daaraan:

- Geleidelijke afbouw van het eigen vermogen van de stichting tot het voor dit type stichtingen toegestane vermogen;
- Integratie en consolidatie van de jaarrekening van de stichting Socrates in de jaarrekening van het Humanistisch Verbond.

In het plan werden verder afspraken gemaakt met de stichting over het aanwenden van het huidige vermogen. Tijdens zijn vergadering van 24 februari 2020 heeft het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond dit plan goedgekeurd. Tegelijk besloot het de stichting Socrates in de geconsolideerde jaarrekening te integreren. Toegezegd werd ook dat de secretaris voor de financiële administratie een beroep kon doen op ondersteuning door de financiële afdeling van het HV. In haar vergadering van 31 maart 2020 keurde ook het Socratesbestuur dit bestedingsplan 2020 -2030 en de integratie en consolidatie van haar jaarrekening met die van het HV goed. Het dankte beide penningmeesters voor hun inspanningen.

Lopende zaken

Ondanks de Covid crisis vergaderde het bestuur in 2020 tweemaal als bestuur en eenmaal ook met de hoogleraren. Op 31 maart vergaderde het bestuur via een e-mailronde.

Aan de orde kwamen: de Covid-crisis en het welbevinden van de bestuursleden, de jaarplannen van de Socrateshoogleraren, het bestedingsplan 2020-2030, het financieel overzicht 2019 en de begroting 2020, de samenstelling van het bestuur, de stand van zaken m.b.t. de website, de stand van zaken van de Socratesleerstoelen, de Summerschool en recente ontwikkelingen bij het HV zoals voorbereiding op hun lustrum in 2021.

In het najaar vergaderde het bestuur wederom, ditmaal online op 23 september 2020. Besproken werden: de implementatie van het strategisch plan 2020-2025, de opvolging van de voorzitter; de conceptbegroting 2021, actuele ontwikkelingen bij het Humanistisch Verbond, Jubileum HV 75 jaar. jaarverslagen 2019-2020 en nagekomen jaarplannen van de Socrateshoogleraren en de Summerschool Januari 2021.

De voorjaarsvergadering met de Socrateshoogleraren ging, mede op hun verzoek niet door. Ze gaven de voorkeur aan een fysieke bijeenkomst boven een digitale. Toen dat in loop van het jaar nog steeds niet mogelijk bleek, werd de najaarsvergadering met hen toch digitaal georganiseerd, zoals gebruikelijk in het verlengde van de bestuursvergadering. Daar blijkt geen verslag van te zijn. De voornaamste onderwerpen waren hun jaarplannen, de opvolging van de voorzitter van het bestuur en de Summer(winter)school 2021.

Rooster van aan en aftreden

Op 1 januari 2020 bestond het bestuur uit: Lieteke van Vucht Tijssen (vz), Joke van Saane, Frans de Haas (in afwachting van herbenoeming), Dick Middelhoek, Rogier van der Wal, Marcel Wissenburg (Penningmeester). Waarnemer: Christa Compas, als directeur HV.

In 2020 traden er drie nieuwe bestuursleden aan en werden er 2 herbenoemd. In haar vergadering van 31 maart 2020 besloot het bestuur aan het hoofdbestuur HV voor herbenoeming als lid van het bestuur van de stichting Socrates voor te dragen;

- De heer Frans Haas conform het besluit uit 2019;
- De heer Dick Middelhoek na afloop van zijn 1e termijn op 1 juli 2020.

Aan het hoofdbestuur HV voor benoeming als lid van het bestuur van de stichting Socrates voor te dragen:

- De heer Kees Berends (opvolging Marian Hijmans);
- De heer Marcel Verweij. (opvolging Jan Rath).

Het hoofdbestuur van het HV benoemde in haar vergadering van juni 2020 alle voorgedragen kandidaten. Conform het besluit van het bestuur van de stichting Socrates uit 2019 benoemde het hoofdbestuur ook Prof Dr. Heleen Pott als lid van dit bestuur (opvolging Jaap van den Herik).

In haar vergadering van 23 september verwelkomde het bestuur haar nieuwe leden.

Het bestuur was op die datum als volgt samen gesteld:

Lieteke van Vucht Tijssen (vz) Kees Berends, Frans de Haas, Dick Middelhoek, Heleen Pott, Joke van Saane, Marcel Verweij, Rogier van de Wal, Marcel Wissenburg. Waarnemer HV: Christa Compas
Directeur HV.

Een belangrijk punt in het najaar was de opvolging van de voorzitter die op 31 december 2020 aan het eind was van haar tweede vierjarige periode. Al twintig jaar was het gebruikelijk dat de voorzitter van de raad van toezicht van de UvH ook voorzitter van het bestuur van de Stichting Socrates was. Mede gezien de persoon van de nieuwe voorzitter van de UvH zag het stichtingsbestuur geen aanleiding om hierin verandering te brengen. Het hoofdbestuur van het HV benoemde dan ook Prof. Dr. Elmer Sterken als voorzitter van de stichting Socrates per 1 januari 2021 voor een periode van drie jaar.

Personalia

Helaas vertrok Jela Keyani per 31 augustus 2020 alweer als secretaris. Ze werd opgevolgd door Suzan Leclercq. Zij vertrok eind december.

Covid 19 heeft in 2020 ook onder de Socrateshoogleraren een slachtoffer gemaakt: Jeanette Pols. Ze bleek de Long-Covid versie te hebben en was aan het eind van 2020 nog niet volledig hersteld. Het bestuur overlegde over de wenselijkheid van een personeelsbeleid dat daar rekening mee houdt.

De hoogleraren

Stand van zaken bezetting leerstoelen op 1 januari 2020

Functionerend:

- Vrije Universiteit: Prof. Dr. Yolande Jansen;
- Universiteit Twente: Prof. Dr. Erik Rietveld;
- Universiteit Maastricht 2 Wibo Dondorp
- Universiteit van Amsterdam: Prof. Dr. Jeanette Pols;
- Universiteit Groningen: Prof. Dr. Joakim Sandberg;
- Universiteit Wageningen: Cor van der Weele;
- TU Delft: Prof. Dr. Neelke Doorn;
- Universiteit Maastricht: Marc Davidson;
- UvH Aagje Swinnen.

Vacatures:

- Erasmus Universiteit: vacature (procedure liep al);
- Universiteit Leiden
- Radbouduniversiteit (procedure gestart in 2019)
- UU (procedure gestart in 2019)
- TU Eindhoven (nog on hold)

Stand van zaken bezetting leerstoelen op 31 december 2020.

Functionerend:

- Vrije Universiteit: Prof. Dr. Yolande Jansen (herbenoemd voor 5 jaar)
- Universiteit Twente: Prof. Dr. Erik Rietveld (her te benoemen in 2021);
- Universiteit Maastricht 2 Wibo Dondorp
- Universiteit van Amsterdam: Prof. Dr. Jeanette Pols (ondanks ziekte)
- Universiteit Groningen: Prof. Dr. Joakim Sandberg (na goede midterm review);
- Universiteit Wageningen: Cor van der Weele
- TU Delft: Prof. Dr. Neelke Doorn;

Vacatures Benoeming in voorbereiding:

- UvH vacature (procedure liep)
- UU (zoektocht naar financiële middelen)
- Erasmus Universiteit: vacature (sollicitatie procedure liep);
- Universiteit Maastricht: vacature (procedure structuurrapport gestart)
- Universiteit Leiden (procedure vlot getrokken voor 31-12- 2020 kandidaat, maar die trok zich terug)
- Radbouduniversiteit vacature (voor 31-12-2020 een voordracht van de BAC nog niet benoemd)
- TU Eindhoven: vacature. overleg nodig met hoofd afdeling, decaan en cvb over nieuwe invulling.

Toelichting

Per 01-01-2020 was er een vacature bij de Erasmus universiteit vanwege het emeritaat van Heleen Pott en m.b.t. de TU Eindhoven hing het besluit over een eventuele 3^e termijn nog.

In de loop van 2020 werd:

- Aagje Swinnen benoemd als gewoon hoogleraar bij de Universiteit Maastricht.
- Marc Davidson benoemd als gewoon hoogleraar bij de Radboud Universiteit

De jaarverslagen

In haar beide vergaderingen besprak het bestuur de jaarverslagen en de jaarplannen van de zittende hoogleraren. Over de onderwerpen, de relevantie daarvan en de kwaliteit is het bestuur weer zeer te bespreken. Het stelde verder vast dat stichting Socrates en het HV de handen dicht mogen knijpen dat een groot deel van de totale wetenschappelijke productie van de hoogleraren in het humanistisch perspectief past, en zelfs grotendeels aansluit bij de eerder benoemde HV thema's. Er was ook overal goed en veelvuldig overleg met de respectievelijke instellingen en besturen. Ook de directeur van het HV constateerde tot haar tevredenheid dat de jaarplannen van de hoogleraren steeds beter aansluiten bij de thema's uit het meerjarenplan van het HV. Ook zag ze beter de relevantie van sommige onderwerpen voor het HV zeker in deze tijd van de pandemie. Het bestuur maakte zich wel wat zorgen over de werkdruk bij de hoogleraren in relatie tot de geringe omvang van de meeste aanstellingen. Het wilde echter geen kader meegeven voor de te verwachten resultaten. Dat wilden de hoogleraren zelf ook niet. Ze vinden dat een te benauwend keurslijf. Gezien de omvang en de kwaliteit van hun output wilde het bestuur ook niet verder aandringen. Het bestuur drong er al enige tijd wel bij hen op aan om het humanisme steviger in hun publicaties tot uiting te laten komen en tegelijk om alleen die publicaties en activiteiten in hun Socrates jaarverslagen te zetten, die voor hun Socratesleerstoel het meest relevant zijn. Dat begon al goed te lukken. Het

bestuur betreunde het wel dat er onvoldoende secretariële capaciteit was om daar een goede overzichtsnotitie van te maken.

Output hoogleraren in cijfers:

Onderzoek

Wetenschappelijke publicaties: **53**

Nog onderhanden werk: (boeken) **6**

Promotiebegeleiding: af **7**

Copromotor: **10**

Onderwijs

Masters **7**

Afstudeerders **9**

Honoursprogramma's **2**

Bijdragen aan de maatschappelijke discussie:

Lezingen, interviews, conferenties blogs e.d. o.a. in publieksmedia zoals kranten (NRC, Trouw, AD en Volkskrant) en op radio en TV. **26**

Bijdragen aan activiteiten voor Socrates: Summerschool **NVT**, lezingen voor een Studium Generale **3**

Grants **1**

Overige

Oraties 0; Bijdragen aan Internationale handboeken **3**; Tentoonstellingen etc. **1**

Speciale editie tijdschrift **2**; Lezingen voor het HV **2**; Opzetten platform/netwerk **2**; Evaluatie van de embryowet **1**; Lezingen voor KNAW **2**; Roadtrip **meerdere**; Prijs voor Kunstwerk **1**.

Lid gezondheidsraad **1**, lid Raad voor Volksgezondheid & Samenleving **1**.

Vertegenwoordiging van European Humanist Federation bij de 'public hearing on the New Green Deal, organised by the European Parliament in the framework of the Article 17 TFUE on the dialogue with religious and philosophical organisations'. **1**

Gezamenlijke plannen met het HV. **1**